

REKREASYON VE ZAMAN İLİŞKİSİ

Doç. Dr. Kubilay ÇİMEN

ZAMANI NASIL TANIMLARIZ?

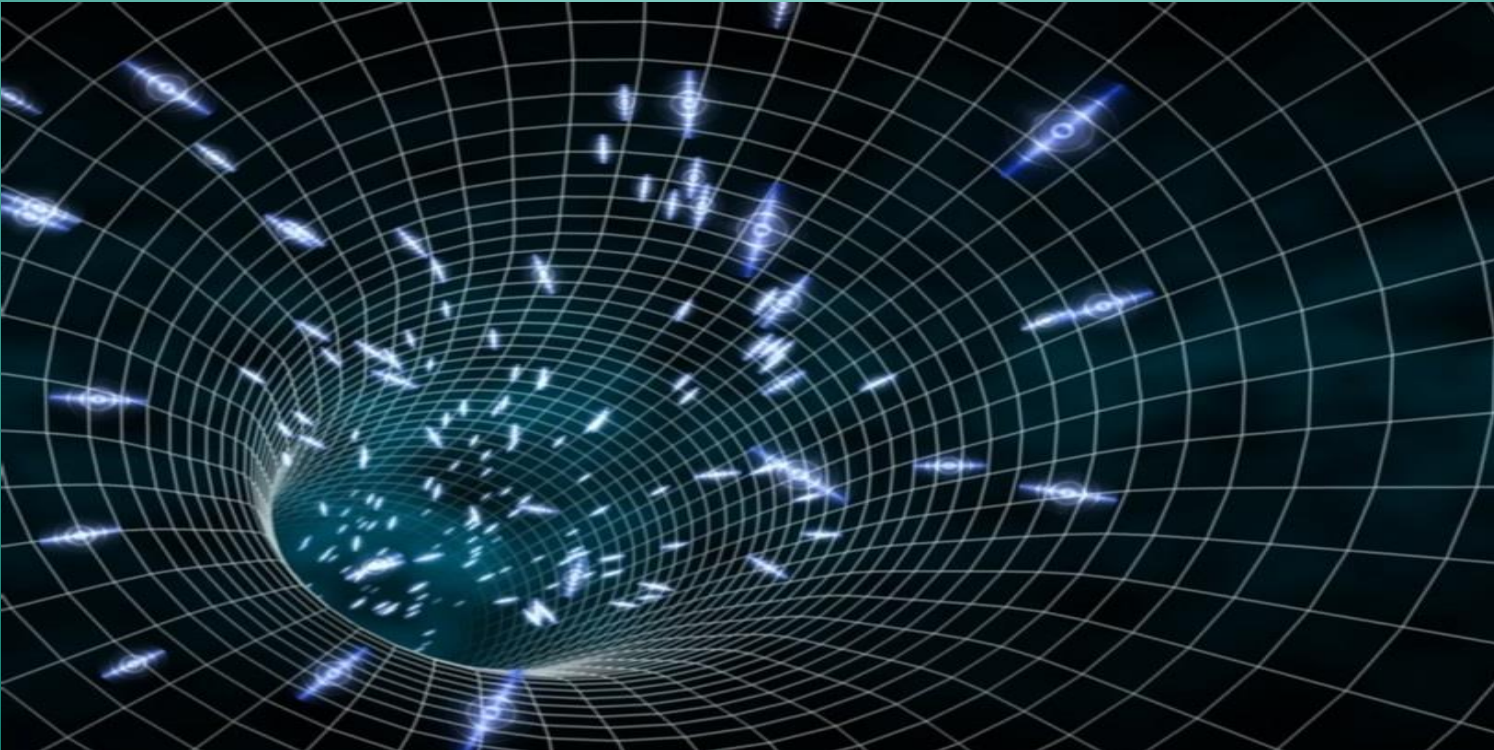
ZAMAN

Fizikçilere göre, bir nesnenin uzaydaki bir noktadan başka bir noktaya gittiği aralıktır.

ZAMAN

➤ Astronomik Zaman

ZAMAN

➤ Fizyolojik zaman

ZAMAN

**Zamanın genel bir tanımına bakıldığında ise;
Olayların birbirini izlemesine bakarak, zihinde
yaratılan ve yine olayların içinde sürüp gideceği
düşünölen, **başı sonu belli olmayan soyut bir
kavramdır.****

ZAMAN

İnsan zamana bağılı olarak yaşar ancak **herkes** bu zaman sürelerini birbirinden **farklı algılar**.

ZAMAN

ZAMAN

- Zaman, insan için yaradılışından bu yana büyük önem taşımıştır.
- İnsanın gelişimi ve hangi alanda olursa olsun mesleki başarısında zaman anlayışının payı büyüktür.
- Bu fertler kadar toplumlar için de böyle gelişmiştir.

ZAMAN

- Kalkınmış ve sanayileşmiş ülke insanı, zamanı lineer(doğrusal) bir çizgi halinde tek bir **istikamette akıp giden ve geri dönülmez** olarak idrak eder.

ZAMAN

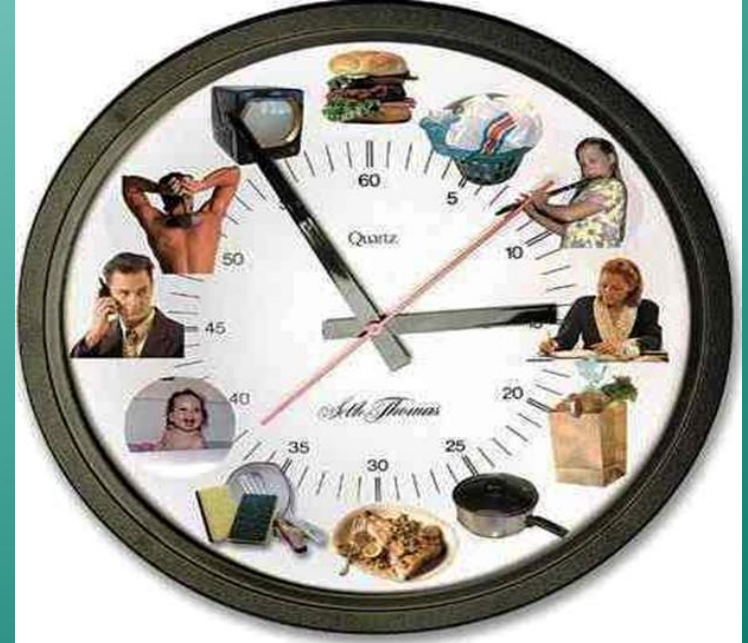
- Doğu kültürünün insanı ise zamanını **dairevi olarak algılar** (fairy tales)

ZAMAN

Zaman Kullanımı:

Zamanı iyi kullanabilmek, insanın kendisine, çalışma hayatına, dinlenme ve eğlenmesine, biyolojik ve fizyolojik ihtiyaçların karşılanmasına ayırdığı zaman birimleri arasında dengeyi iyi kurabilmesine bağlıdır.

ZAMAN

Zaman Kullanım Bölümleri

- Var Olmakla İlgili Zaman,
- Geçim, Yaşama ile İlgili Zaman,
- Serbest Zaman

ZAMAN

Çalışma (iş)zamanı

☐ İşe bağımlı zaman

❖ Çalışma saati dışında kalan ancak, çalışma için hazırlık ve işe gidiş geliş sürelerini içeren zaman

❖ Uğraşılan işle veya ikinci işle ilgili normal mesai dışı yapılması gereken mesleki uğraşlar.

Çalışma Dışı Zaman (serbest zaman-free time)

☐ Varoluşla ilgili zaman (existence)

❖ Yemek

❖ Uyku

☐ Boş Zaman (Leisure time)

❖ rekreasyon

ZAMAN

Zamanın Özellikleri

- Zaman tasarruf edilemeyen,
- Ödünç alınamayan,
- Kiralanamayan,
- Satın alınamayan, çoğaltılamayan,
- Para gibi toplanamayan, hammadde gibi depolanamayan,
- Sadece kullanılan ve kaybedilen bir yapıdadır.

İş (Gerilme Ritmi)

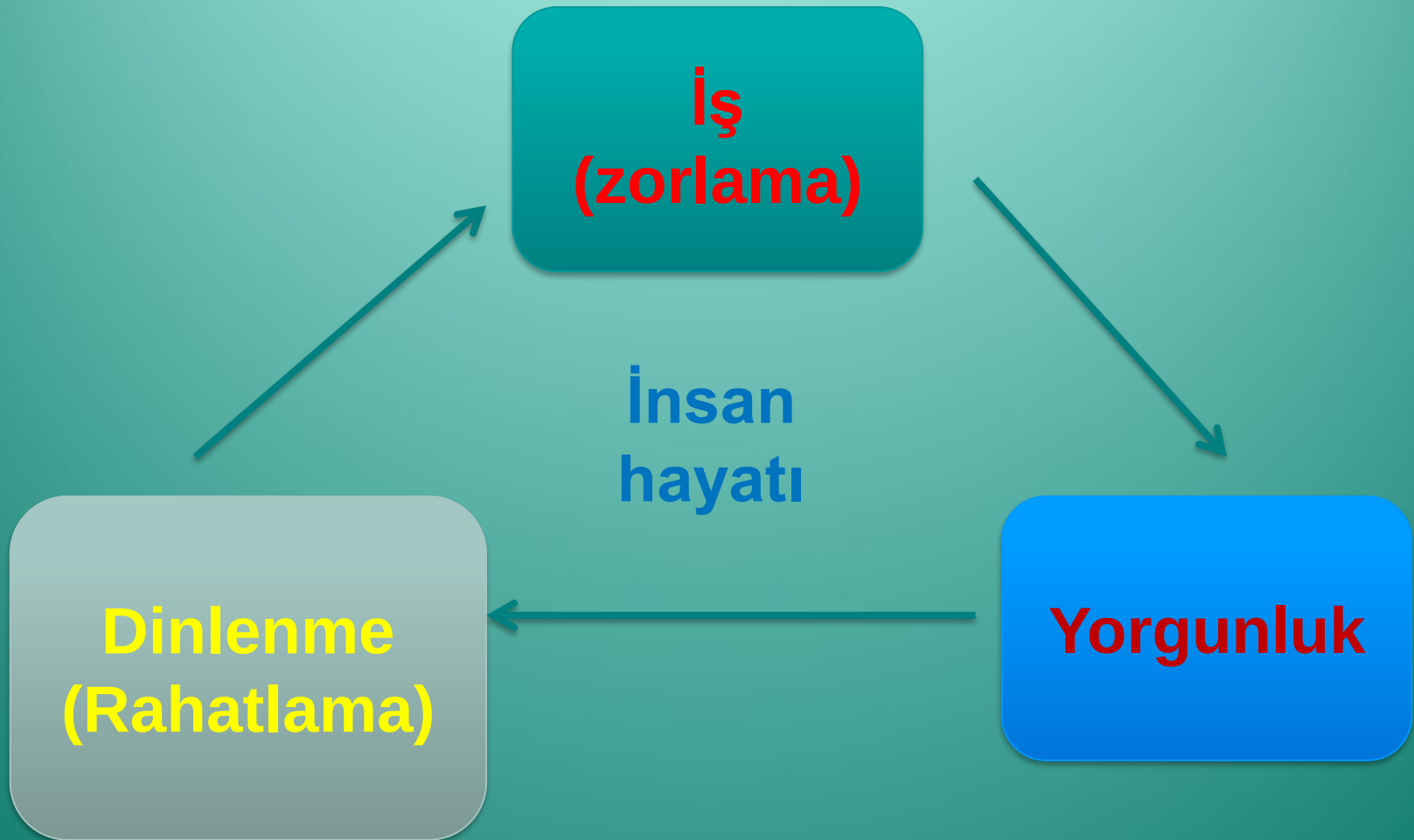
Serbest Zaman

Gevşeme Ritmi

Hayat devri

SERBEST ZAMAN

Kiřinin işe, iř ile ilgili sorumluluklarına, kendisinin ve ailesinin bakımına ayırdığı zamanın dışında kalan, **dolayısıyla zorunlulukların olmadığı özgür zaman aralığıdır.**

SERBEST ZAMANI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

SERBEST ZAMANI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Genel Faktörler

Toplumun üretim ilişkileri,
Örgütlenme biçimi,
Teknolojik gelişme
Sosyoekonomik yapısı,
Kültürü,
Değer yargıları, örf ve adetleri.

SERBEST ZAMANI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Fiziksel Faktörler

İnsanların kırsal ve kentsel yaşam ayırımı,
Yaşama, çalışma alanları,
Ulaşım şekilleri,
Fiziki çevre,
Doğal değerler ve iklim.

SERBEST ZAMANI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Kişıye Dönük Faktörler

**Cinsiyet,
Yaş,
Sosyal sınıf,
Eğitim düzeyi,
Çalışma alanı,
Aile yapısı gibi değerlerdir.**

SERBEST ZAMAN SÜRESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **Bireyin kişisel ihtiyaçlarını karşılayabilme düzeyi.**
- **İşe gidiş dönüş süreleri.**
- **Günümüzde, özellikle gelişmiş sanayi ülkelerindeki işsizlik ve ekonomik krizlerin yaşanması nedeni ile zorunlu izinler ve parti time çalışma biçimi**

SERBEST ZAMAN KULLANIM HAKKI

Sınıf ayrımı gözetilen ortaçağ toplumlarından itibaren serbest zamanların soylular için var olduğu ve bu zamanlarda çeşitli spor, sanat ve eğlence türleriyle meşgul oldukları ve bunu kendileri için bir hak, halk için ise serbest zamanların söz konusu bile olmadığı bilinmektedir

SERBEST ZAMAN KULLANIM HAKKI

Serbest zaman hakkı ilk kez 1930 lu yıllarda Uluslar arası Çalışma Örgütü ve Birleşmiş Milletler Topluluğunun gündemine alınmıştır.

1936 yılında ise yıllık izin birçok Avrupa ülkesinin kanunlarında yer almıştır.

SERBEST ZAMANIN TEMEL FONKSİYONLARI

Dinlenme: Uyku ve pasif rekreatif etkinlikler,

Eğlenme: Oyun ve rahatlatıcı etkinlikler,

Gelişim: Bilgi almak ve kültürel gelişim.

SERBEST ZAMAN VE İSTİHDAM

- Serbest zaman birçok sektör için önemli bir **istihdam alanı** oluşturmaktadır.
- Bireyin serbest zaman sahip olması demek, **spora, turizme, kültüre, sanata ve daha birçok etkinlik çeşidine** katılması demektir.
- Bu alanlarda hizmeti **planlayan, yöneten, uygulayan, destek hizmetlerini sağlayan bir çok**
- **alanda istihdam imkanları artmaktadır.**

REKREASYON

Tanım : Latince “RECREATIO” Kelimesinden gelmektedir. Yenilenme, yeniden yaratılma veya yapılanma anlamına gelir.

Türkçe Karşılığı Olarak; REKREASYON: serbest zamanları değerlendirme olarak kullanılır.

Klasik Yaklaşım Göre ; REKREASYON: Kişiyi zorunlu iş ve etkinliklerden sonra yenileyen, dinlendiren ve gönüllü olarak yapılan faaliyetlerdir.

REKREASYON

İnsanın yoğun çalışma yükü, rutin hayat tarzı veya olumsuz çevresel etkilerden tehlikeye giren veya olumsuz etkilenen bedeni ve ruh sağlığını tekrar elde etmek, korumak veya devam ettirmek aynı zamanda zevk ve haz almak amacıyla, kişisel doyum sağlayacak, tamamen çalışma ve zorunlu ihtiyaçlar için ayrılan zaman dışında kalan bağımsız ve bağlantısız serbst zaman içinde, isteğe bağlı ve gönüllü olarak ferdi veya grup içinde seçerek yaptığı etkinliklere **REKREASYON** denir.